

21. Sözde geçen sinnen, cismen, rütbeten büyük bir adam kim?

Üstad Bediüzzaman Hazretleri, Sözler adlı eserinin Yirmi Birinci Söz'ün Birinci Makamı'nda, namazın ehemmiyetini ve "namazın o kadar güzel bir tarzda kıymetini ve faydasını gösterir ki, en tembel ve en fasık adama dahi namaza karşı bir iştihak verir ve gayrete getirir."1

Namaza başlama gayreti veren, namaza isteği arttıran ve gafletten uyandıran 'Beş İkaz'lı Yirmi Birinci Söz'ün Birinci Makamı'nda, galat-ı hissini yani duygu aldanmasının bir tezahürü olan "Namaz iyidir fakat her gün her gün beşer defa kılmak çoktur. Bitmediğinden usanç veriyor."2 sözü bu meselenin hareket veya odak noktasını teşkil etmektedir. "Bir zaman sinnen, cismen, rütbeten büyük bir adamın"3 söylediği veya söylettirildiği bu sözü Üstad Bediüzzaman Hazretleri, bütün nefisleri muhatap ettirerek, son derece manidar ve düşündürücü olan şu ifadeleri Yirmi Birinci Söz'e giriş yapmıştır:

"O zatın o sözünden hayli zaman geçtikten sonra nefsimi dinledim, işittim ki, aynı sözleri söylüyor. Ve ona baktım, gördüm ki, tembellik kulağıyla şeytandan aynı dersi alıyor. O vakit anladım, o zat, o sözü bütün nüfus-u emmarenin (devamlı kötülüğü arzulayan, emreden nefislerin) namına söylemiş gibidir veya söylettirilmiştir. O zaman ben dahi dedim: Madem nefsim emmaredir. Nefisini ıslah etmeyen başkasını ıslah edemez. Öyle ise nefsimden başlarım. Dedim: Ey nefis! Cehl-i mürekkep (çok yönlü cehalet, bilmediğini de bilmemek) içinde, tembellik döşeginde, gaflet uykusunda söylediğin şu söze mukabil 'Beş İkaz'ı benden işit."4

Beş İkaz'la nefsi terbiye edip, insanı galat-ı histen kurtaran Yirmi Birinci Söz'ün Birinci Makamının yazılmasına bir cihette

sebepe olan, “sinnen, cismen, rütbeten büyük bir adam” ünvanına sahip bu zat, Süleyman Sabri isminde bir Osmanlı paşasıdır.

Süleyman Sabri Paşa, birçok savaflara katılmış, esir düşmüş, esaretten kurtulmuş. Kurtuluş Savaşı sırasında Ağrı’daki 7. Aşiret süvari tümeni komutanlığına getirilmiş, daha sonra da 1928’de 14. Süvari Tümeni Tugay Komutanlığı’na atanan paşa 1929’da tüm generalliğe yükseltilmiş ve 1931’de emekliye ayrılmış.

Üstad Bediüzzaman Hazretleri 1922’de Ankara’dan Van’a döndüğünde Süleyman Sabri Paşa vekâleten Van valiliğine bakmaktadır. Üstad Bediüzzaman’la dost olan Süleyman Sabri Paşa arasında o günlerde namazla ilgili bir konuşma geçer. Cüsseli bir yapıya sahip olan Süleyman Sabri Paşa, Üstad Bediüzzaman’a, “Namaz iyidir, fakat her gün her gün beşer defa kılmak çoktur. Bitmediğinden usanç veriyor” der. Üstad Bediüzzaman Hazretleri daha sonra Yirmi Birinci Sözün Birinci Makamını yazarken “Bir zaman sinnen, cismen, rütbeten büyük bir adam bana dedi” diyerek kendisine atıfta bulunur.”5

Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin Van’daki ilk talebelerinden Molla Hamid Ekinci hatıralarında, Süleyman Sabri Paşa’yla ilgili şu ibretli hatırayı nakletmektedir:

“O zaman bizim Van telgrafhanesinde gizli evraklara bakan akrabamızdan Mustafa isimli biri vardı. Bana bu hadiseyi o anlatmıştı. Bir gün Ankara’dan gelen telgrafta: ‘Van’da bulunan Şeyh Said’i imha edin!’ diye bir emir vardı. Telgraf Van Fırka Kumandanı Süleyman Sabri Paşa’ya geliyordu. Telgrafi aldım. Gizli emir olduğu için bağladım, mühürledim ve ister istemez valiye götürdüm. Fakat vücudum lerzeye gelmiş gibi titriyordu. ‘Burada büyük din âlimlerinden bir tane kalmıştı. Demek o da gidecek’ diye kendi kendime söyleniyordum. Çar nâçar telgrafi götürüp Süleyman Sabri Paşa’ya verdim. Paşa telgrafi görünce çok hayret etti. Çünkü o, Üstad Bediüzzaman Hazretlerini tanıyordu. Gelen telgrafta şöyle cevap verdi: ‘Burada Şeyh Said diye kimse yoktur. Ancak Said Hoca isminde bir zat vardır. O da kendi ibadetiyle meşgul, münzevî bir insandır. Bu isimde başka bir kimse mevcut değildir.’ Bunu bana verdi. Ben de Ankara’ya yolladım.”6

Molla Hamid’in ağabeyi Abdullah Ekinci’nin anlattıkları da bunu doğrulamaktadır:

“Şeyh Said isyanında Üstad Bediüzzaman Hazretleri Van’daydı. İsyan haberi Ankara’ya yanlış aksetmiş. Üstad’ın isyan ettiğini zannederek çok telaş etmişler. Süleyman Sabri Paşa, Nurşin Camii’ne Seyda’nın yanına geldi. Bu yanlış anlaşılmayı Üstada bildirerek: ‘Seyda, bunu tekzip edelim. Böyle bir yanlışlık olmuş’ dedi. ‘Tekzip etmeye gerek yok. Zaman bunu tekzip edecektir’ diye cevap verdi.”7

Bu hadiseden de anlaşılıyor ki, bütün mesele ‘menhus ruh’ olan Süfyanizme karşı manevî mücadele başlatan Üstad Bediüzzaman Hazretlerini ‘imha’ üzerine dönmektedir. Başka şeyler bahanedir. “Üstad Bediüzzaman Hazretleri, rivayetlerde gelen eşhas-ı âhırzamana ait haberlerin mühim bir kısmını ve hürriyetten evvel İstanbul’da tevilini söylediği hadislerin ihbar ettiği âhırzamanın dehşetli şahıslarının âlem-i İslâm ve insaniyette zuhur ettiğini görür. Ve yine gelen rivayetlerden, onlara karşı çıkacak ve mukabele edecek olan Hizb-ül Kur’ân hakkında, ‘O zamana yetiştığınız zaman, siyaset canibiyle onlara galebe edilmez; ancak manevî kılıncı hükmünde i’caz-ı Kur’ân’ın nurlarıyla mukabele edilebilir’ tavsiyesine mûraatla, Ankara’da teşrik-i mesaî edemeyeceği için, kendisine tevdi edilmek istenen meb’usluk, Dâr-ül Hikmeti’l-İslâmiye gibi Diyanet’teki azalığı, hem vilayat-ı şarkıye vaiz-i umumîliği tekliflerini kabul etmez. Kendisini fikrinden vazgeçirmek için çalışan ve Ankara’dan ayrılmamasını rica için istasyona kadar gelen bir kısım mebusların da arzularına uyamayacağını bildirerek Ankara’dan ayrılır, Van’a gider. Ve orada hayat-ı içtimâiyeden uzaklaşarak Erek Dağı eteğinde, Zernebad Suyu başında bir mağaracıkta idame-i hayat etmeye başlar.”8 Ve böylece ömrünün sonuna kadar sürecek olan mücadele, baskılar, zulümler, işkenceler, sürgünler ve imha girişimleri de başlamıştı.

Bu mücadele bugün de bütün hızıyla devam etmektedir. Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin varisi olan hakiki Nur Talebeleri, siyaset yoluyla değil, Kur’ân’ın manevî mu’cizesi olan Risale-i Nur yoluyla bu mücadeleyi yapmaktadırlar. Çünkü Peygamber Efendimizin (asm) talimatıdır: “O zamana yetiştığınız zaman, siyaset canibiyle onlara galebe edilmez; ancak manevî kılıncı hükmünde i’caz-ı Kur’ân’ın nurlarıyla mukabele edilebilir.”9 Evet, Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin çizgisi buydu. Hakiki Nur Talebeleri de bu çizgiyi takip etmektedirler.

Dipnotlar:

- 1-Sözler, s. 1269,
- 2-age. 424,
- 3-age. 424,
- 4-age.424,
- 5- Molla Hamid Ekinci – İ.Atasoy s.117,
- 6- age.117,
- 7-age.118,
- 8-Tarihçe-i Hayat 232,
- 9-age.232